

ستاد مبارزه با مواد مخدر

ستاد مبارزه با مواد مخدر

تاریخ: ۱۳۹۶/۰۲/۳۱

شماره: ۲۰۹۷۱۴۸/

پیوست:

امروز اگر مسئولین نظام جمهوری اسلامی ایران با مواد مخدر به سختی مبارزه می کنند، این یک جهاد بزرگ، یک حرکت بسیار عمیق در راه پیشرفت ملت ایران است. «مقام معظم رهبری مدظله العالی»

رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی زنجان

رئیس محترم دانشگاه زنجان

رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی زنجان

رئیس محترم دانشگاه پیام نور استان زنجان

رئیس محترم دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه زنجان

رئیس محترم دانشگاه پیام نور زنجان

رئیس محترم دانشگاه علمی-کاربردی استان زنجان

رئیس محترم جهاد دانشگاهی زنجان

رئیس محترم موسسه صوفی رازی زنجان

رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی اهر

رئیس محترم دانشگاه پیام نور اهر

رئیس محترم دانشگاه علمی-کاربردی (واحد بهزیستی زنجان)

سلام علیکم:

با احترام، پیرو نامه شماره ۴۷/۲۰۹۱۴۸ مورخ ۹۶/۰۲/۱۹ به پیوست جدیدترین نسخه از اولویت‌های پژوهشی ستاد مبارزه با مواد مخدر کشور-مربوط به بهار ۱۳۹۶ (در ۲ صفحه)، به همراه آخرین لیست موضوعات پیشنهادی برای پایان‌نامه‌های دانشجویی (کارشناسی ارشد و دکتری- ۱۱ صفحه) به حضور ارسال می‌گردد. خواهشمند است دستور فرمایید با نصب و اطلاع‌رسانی مناسب آنها، امکان استفاده و بهره‌برداری اساتید و دانشجویان را فراهم نموده تا در قالب پروژه‌های تحقیقاتی و پایان‌نامه‌های دکتری و کارشناسی ارشد با دبیرخانه شورای هماهنگی مبارزه با مواد مخدر استان همکاری نمایند.

ناگید می‌گردد که مبنای اصلی انتخاب موضوعات پژوهشی (در هر دو حوزه پایان‌نامه‌ها و طرح‌های تحقیقاتی) این اولویت‌ها می‌باشد.

نصیری

دبیر شورای هماهنگی مبارزه با

مواد مخدر استان زنجان

رونوشت: جناب آقای دکتر صرامی، مشاور محترم دبیر کل و مدیر کل دفتر تحقیقات و آموزش ستاد، جهت استحضار.

« ۲۲ عنوان اولویت‌های پژوهشی دفتر تحقیقات و آموزش ستاد مبارزه با مواد مخدر »

طرح‌های ملی - سال ۱۳۹۶

محققان، پژوهشگران و اساتید محترم:

در راستای بند دهم سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر، ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در مورخ ۸۵/۷/۱۰ مبنی بر «توسعه مطالعات و پژوهش‌های بنیادی، کاربردی و توسعه‌ای در امر مبارزه با مواد مخدر و روانگردان و پیشگیری و درمان معتادان با تکیه بر دانش روز دنیا و استفاده از ظرفیت علمی و تخصصی کشور» بدینوسیله عناوین اولویت‌های پژوهشی طرح‌های ملی سال ۱۳۹۶ امر مبارزه با مواد مخدر اعلام می‌شود. انتظار می‌رود کلیه مراکز علمی و دانشگاهی با بهره‌گیری از ظرفیت‌های معنوی و مادی نسبت به انتخاب یکی از اولویت‌های پژوهشی زیر (با مطمح نظر قرار دادن مراتب مندرج در ستون توضیح) به عنوان همکاری در زمینه پژوهش به صورت مشترک اقدام تا شاهد سهم شدن مراکز دانشگاهی کشور در پیبرد اهداف امر مقدس مبارزه با مواد مخدر باشیم. فرصت را مغتنم شمرده، آمادگی دفتر تحقیقات و آموزش دبیرخانه ستاد مبارزه با مواد مخدر را برای هرگونه همکاری و تعامل اعلام می‌دارد. (آدرس: تهران بزرگراه اشرفی اصفهانی بالاتر از میدان پونک، بعد از خیابان بیست و یکم پلاک ۲۰ ساختمان ستاد مبارزه با مواد مخدر طبقه دوم- دفتر تحقیقات و آموزش ستاد مبارزه با مواد مخدر)

عنوان طرح:

ردیف	عنوان	توضیح
۱	آینده پژوهی برای پیش بینی آینده وضعیت مصرف و قاچاق مواد و پیش‌سازها در کشور.	طرح وصول شده
۲	بررسی شیوع مصرف مواد و اختلالات مصرف مواد در دانشجویان دانشگاه‌ها	طرح وصول شده
۳	سبب شناسی (عوامل - علل و دلایل) گرایش به اعتیاد در کشور - مطالعه مروری	طرح وصول شده
۴	برآورد شیوع مصرف مواد در منطقه پارس جنوبی (عسلویه)	طرح وصول شده
۵	ارزشیابی سند جامع پیشگیری اولیه از اعتیاد	طرح وصول شده
۶	نظام جامع پرسشگری از زندانیان ورودی به زندان‌ها و شناخت علل و عوامل مرتبط با گرایش به جرائم مواد مخدر - پژوهش کیفی	آماده پذیرش طرح
۷	مطالعه تطبیقی با سایر کشورها در امر مبارزه: انواع برخورد با مجرمان، مجازات‌ها، نحوه برخورد با انواع مواد	آماده پذیرش طرح
۸	تاثیر تعیین کننده‌های فردی - خانوادگی، اجتماعی - شغلی (بیکاری، شغل، درآمد و طمع)، مکانیسم‌های روان‌شناختی و باورهای دینی و مذهبی در قاچاق مواد مخدر	طرح وصول شده
۹	ارزیابی روش‌های نوین پیشگیری از مصرف مواد مخدر در زنان و دختران و ارائه راهبردهای اجرایی و آموزشی	طرح وصول شده

۱۰	تعیین میزان ماندگاری در ترک در معتادین درمان شده با روش DST و داروی شربت تریاک	طرح وصول شده
۱۱	ارزیابی سریع سوء مصرف مواد در شهرستانهای تهران	آماده پذیرش طرح
۱۲	ارزیابی مواد قانونی مندرج در برنامه ششم توسعه در عرصه مبارزه (سال اول ۹۶)	آماده پذیرش طرح
۱۳	آسیب شناسی امر مبارزه طی ۳۷ سال اخیر (مطالعه کیفی)	آماده پذیرش طرح
۱۴	ارزیابی عملکرد دستگاههای امر مبارزه (مقابله با عرضه - کاهش تقاضا) در ابعاد مختلف با تاکید بر آسیب شناسی ساختار دستگاه ها - مطالعه کیفی	آماده پذیرش طرح
۱۵	علل و عوامل موثر در دسترسی آسان به مواد در جامعه	آماده پذیرش طرح
۱۶	علل و عوامل موثر در بروز اعتیاد	آماده پذیرش طرح
۱۷	میزان اثربخشی قانون مبارزه با مواد مخدر	آماده پذیرش طرح
۱۸	حوزه زنان (روند اعتیاد - صیانت - مداخلات)	آماده پذیرش طرح
۱۹	میزان اثربخشی اعدام از دیدگاه سایر کشورها و کشور ایران	آماده پذیرش طرح
۲۰	مدل سازی و شبیه سازی عامل محور فضای اعتیاد، مواد مخدر و بررسی عوامل اجتماعی مرتبط با آن و پیش بینی روند اعتیاد در سال های آینده	طرح وصول شده
۲۱	ارزشیابی مداخلات پیشگیری از اعتیاد در جامعه کار و تولید	طرح وصول شده
۲۲	مقایسه ی هزینه - اثربخشی درمان اعتیاد در مراکز سرپایی مراکز اقامتی و اجتماع مدار در شهر تهران؛ یک مطالعه ی مدل سازی مبتنی بر درخت تصمیم گیری (۱۶۱۵)	طرح وصول شده

مدیرکل دفتر تحقیقات و آموزش

ستاد مبارزه با مواد مخدر ریاست جمهوری - بهار ۱۳۹۶

« ۲۳۲ عنوان اولویت‌های پژوهشی دفتر تحقیقات و آموزش ستاد مبارزه با مواد مخدر »

برای انتخاب موضوعات پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد - دکترا)

دانشجویان و اساتید محترم:

در راستای بند دهم سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر، ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری (مدظله العالی) در مورخ ۸۵/۷/۱۰ مبنی بر «توسعه مطالعات و پژوهش‌های بنیادی، کاربردی و توسعه‌ای در امر مبارزه با مواد مخدر و روانگردان و پیشگیری و درمان معتادان با تکیه بر دانش روز دنیا و استفاده از ظرفیت علمی و تخصصی کشور» بدینوسیله عناوین اولویت‌های پژوهشی حوزه‌های مختلف ستاد مبارزه با مواد مخدر اعلام می‌شود. انتظار می‌رود کلیه مراکز علمی و دانشگاهی با بهره‌گیری از ظرفیت‌های معنوی و مادی و همچنین ترغیب دانشجویان محترم کارشناسی ارشد و دکتری رشته‌های مختلف به منظور انتخاب یکی از اولویت‌های پژوهشی به عنوان پایان‌نامه، مبادرت ورزیده تا بدین ترتیب شاهد سهم شدن نخبگان، در علمی شدن امر مبارزه با مواد مخدر و روان‌گردان‌ها در عرصه‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری باشیم. فرصت را مغتنم شمرده آماده‌امادگی دفتر تحقیقات و آموزش ستاد مبارزه با مواد مخدر را برای هرگونه همکاری و تعامل اعلام می‌دارد. (آدرس: تهران بزرگراه اشرفی اصفهانی، بالاتر از میدان پونک، بعد از خیابان بیست و یکم پلاک ۲۰، ساختمان ستاد مبارزه با مواد مخدر - طبقه دوم دفتر تحقیقات و آموزش).

۱- اولویت‌های پژوهش برای شناخت وضعیت اعتیاد کشور (شیوع، روند، شدت)

- ۱- آینده پژوهی برای پیش‌بینی آینده وضعیت مصرف مواد و اعتیاد در کشور، از جمله استفاده از مدل‌سازی
- ۲- مطالعه بر وضعیت اعتیاد در زنان (روند و عوامل)
- ۳- بررسی شیوع مصرف مواد و اختلالات مصرف مواد در دانشجویان
- ۴- تست‌های آزمایشگاهی برای آنالیز شیمیایی مواد
- ۵- بررسی وضعیت شیوع مصرف مواد در گروه‌ها و اجتماعات خاص (زندان، محیط‌های کار خاص)
- ۶- بررسی وضعیت مصرف مواد استنشاقی در کودکان کار و خیابانی
- ۷- ارزیابی سریع مصرف مواد در سطح استان (RSA).
- ۸- بررسی میزان بروز مصرف مواد در سطح استان.
- ۹- بررسی وضعیت شیوع مصرف مواد در سربازان پادگان‌های سطح استان.

۲- اولویت‌های پژوهش برای شناخت عوامل مؤثر بر بروز اعتیاد

- ۱۰- بررسی عوامل محافظت کننده و مخاطره آمیز برای بروز مصرف مواد و اعتیاد در نوجوانان، به ویژه عوامل مرتبط با خانواده و مدرسه ، باورهای دینی و فرهنگی و سایر متغیرهای بومی
- ۱۱- مطالعات اجتماعی جماعت های پر خطر و بررسی مکانیسم‌های آسیب زا برای مصرف مواد و اعتیاد
- ۱۲- رصد تعیین کننده های اجتماعی اعتیاد (اسکان غیررسمی، نابرابری، سرمایه اجتماعی، ...)
- ۱۳- شناسایی عوامل خطرزای محیط‌های کار
- ۱۴- بررسی آگاهی (به ویژه میزان درک خطر) گروه‌های مختلف هدف در مورد مواد (به ویژه مواد جدید مانند مواد محرک و ...)
- ۱۵- بررسی شرایط زندگی و عوامل آسیب پذیری فرزندان دارای والدین معتاد
- ۱۶- شناخت میزان انگ و هنجار مصرف مواد در مناطق جغرافیایی و گروه‌های مختلف جامعه و تأثیر آن بر شروع مصرف مواد
- ۱۷- بررسی عوامل ژنتیکی اعتیاد به مواد افیونی و مواد محرک
- ۱۸- بررسی سرایت پذیری مصرف مواد
- ۱۹- بررسی ارتباط بین وقایع استرس زای زندگی و ابتلای به اعتیاد
- ۲۰- مطالعه کیفی شرایط و عوامل مستعدکننده مصرف مواد در افراد متأهل
- ۲۱- عوامل اعتیاد در جانبازان
- ۲۲- بررسی عوامل مؤثر بر مصرف مواد و تغییرات مصرف مواد در زندان
- ۲۳- بررسی میزان دسترسی و مصرف داروهای قابل سوء مصرف (مانند ترامادول، ریتالین) و تأثیر آنها در پیشگیری و یا بروز مصرف و اعتیاد به سایر مواد
- ۲۴- بررسی وضعیت مهارت‌های زندگی دانش آموزان و کودکان خارج از چرخه تحصیل
- ۲۵- بررسی میزان دانش و نگرش دانش‌آموزان مقاطع سوم راهنمایی، دبیرستان و هنرستان در خصوص مواد مخدر و محرک‌ها
- ۲۶- بررسی علل دسترسی آسان به مواد مخدر و روانگردان‌ها و توزیع آن در سطح استان.
- ۲۷- بررسی شناخت علل و عوامل مؤثر در گرایش به مصرف مواد، خرید و فروش ، قاچاق از زندانیان جدیدالورود به زندان‌های استان (در یک بازه زمانی) .

۳- اولویت‌های شناخت عوامل مرتبط با پیشرفت اعتیاد، رفتارهای پرخطر همراه و بروز عوارض

- ۲۸- بررسی کیفی فرایند عود مصرف مواد در معتادان
- ۲۹- بررسی سیر و پیش آگهی اعتیاد در گروه‌های مختلف معتادان
- ۳۰- بررسی ارتباط مصرف مواد و وقوع تصادفات و سوانح در کشور
- ۳۱- بررسی عوامل مؤثر بر مصرف تزریقی مواد
- ۳۲- بررسی میزان و علت مرگ و میر معتادان به تفکیک الگوهای مختلف اعتیاد
- ۳۳- بررسی تأثیر فارماکولوژیک مواد در رانندگی و تصادفات

- ۳۴- پیمایش های رفتاری-زیستی گروه های پرخطر معتادان (تزریقی، تن فروش ها، معتادان زندانی...)
- ۳۵- بررسی شیوع عفونت ایدز، هپاتیت سی و بی و بیماریهای مقاربتی در معتادان و عوامل مرتبط با آن و توزیع جغرافیایی
- ۳۶- طراحی نظام ثبت اطلاعات مشکلات اورژانس معتادان از اورژانس بیمارستانهای کشور
- ۳۷- بررسی عوامل مؤثر بر اعتیاد به چند ماده
- ۳۸- بررسی عوامل مؤثر بر تشدید اعتیاد و بروز عوارض اجتماعی و شغلی (تأثیر استیگما)
- ۳۹- بررسی وضعیت بروز خشونت و عوامل مؤثر بر آن در معتادان
- ۴۰- بررسی دینامیک خانواده و بروز مشکلات خانوادگی پس از اعتیاد
- ۴۱- بررسی نقش اختلالات همراه روانپزشکی در پیشرفت اعتیاد
- ۴۲- بررسی ارتباط میان اعتیاد و ارتکاب جرم
- ۴۳- بررسی میزان وقوع مسمومیت، عوامل مرتبط، و عوارض حاصله در معتادان کشور
- ۴۴- بررسی عوارض دهانی و دندانی مصرف مواد و عوامل مرتبط با آن
- ۴۵- بررسی سایر عوارض جسمی (گوارشی، سرطان مثانه، ...) مصرف مواد و عوامل مرتبط با آن
- ۴۶- بررسی نقش اعتیاد در دینامیک مشکلات اجتماعی کشور
- ۴۷- بررسی میزان ناتوان کنندگی اعتیاد (ازکارافتادگی، ناتوانی جنسی، ...)
- ۴۸- بررسی وضعیت استفاده از کاندوم و عوامل مؤثر بر آن در گروههای مختلف معتادان
- ۴۹- بررسی کارکرد دسترسی به داروهای قابل سوء مصرف در کاهش زیان
- ۵۰- بررسی سبب شناسی مصرف مواد در دانش آموزان مقطع متوسطه دوم دبیرستان.

۴- اولویت‌های پژوهش در مداخلات مؤثر پیشگیری

- ۵۱- بررسی هزینه اثربخشی و هزینه فایده خدمات پیشگیری اجتماع محور
- ۵۲- بررسی راههای موثر برای آگاه‌سازی عمومی در امر پیشگیری از اعتیاد
- ۵۳- طراحی و بررسی اثربخشی برنامه های موثر بر توانمندسازی و ظرفیت افزایی سازمان‌های مردم نهاد
- ۵۴- بومی سازی و بررسی اثربخشی برنامه های تقویت خانواده
- ۵۵- بررسی راههای مؤثر آموزشی بر تغییر آگاهی و نگرش (درک خطر) نوجوانان و جوانان
- ۵۶- طراحی و اجرای آزمایشی برنامه های پیشگیرانه برای همسران معتادان
- ۵۷- مرور سیستماتیک مطالعات پیشگیرانه در کشور
- ۵۸- بررسی اثربخشی برنامه آموزش مهارتهای زندگی با مدل‌های مختلف، آموزشگران و مکان‌های مختلف در پیشگیری از اعتیاد
- ۵۹- طراحی و بررسی اثربخشی برنامه یاری کارکنان در محیط‌های کار
- ۶۰- تدوین راهنمای استفاده از ابزارهای تبلیغاتی در پیشگیری از اعتیاد
- ۶۱- طراحی و اجرای آزمایشی برنامه های پیشگیرانه برای فرزندان معتادان

- ۶۲- طراحی و اجرای آزمایشی برنامه های پیشگیری از اعتیاد در زندانها
- ۶۳- تدوین بسته آموزشی پزشکان و ارائه کنندگان خدمات بهداشتی در امر پیشگیری از اعتیاد
- ۶۴- کاربردی کردن مطالعات علوم پایه زیستی مانند زیرساختهای زیستی تاب آوری، نقشه های ژنتیکی افراد مستعد، و ایمنی سازی در جهت پیشگیری از اعتیاد
- ۶۵- طراحی روشهای تشخیصی زودرس استعداد ابتلا به اعتیاد بر مبنای علوم و فناوری های شناختی
- ۶۶- طراحی و تدوین برنامه های پیشگیرانه در زنان سنین باروری با تاکید به مادران باردار
- ۶۷- طراحی برنامه های پیشگیری برای حرف پزشکی (به عنوان یک حرفه در معرض خطر)
- ۶۸- بررسی میزان تاثیرگذاری همایش ها و نمایشگاه های آموزش پیشگیری از اعتیاد در محیط های خانواده، مدارس، مراکز آموزشی، محیط های کاری همزمان با اجرا و ۶ ماه پس از اجرای برنامه
- ۶۹- بررسی نقش نهادهای دینی- فرهنگی و مبلغان دینی در پیشگیری از گرایش نوجوانان و جوانان به مواد مخدر در جمعیت هدف
- ۷۰- مطالعه و تدوین برنامه های پیشگیری اولیه از اعتیاد ویژه کودکان و نوجوانان دارای والد معتاد.
- ۷۱- بررسی امکانات، ظرفیت ها و توانائی های دستگاه های فرهنگی، پیشگیری و درمانی در امر مبارزه در سطح استان یا کشور.
- ۷۲- بررسی میزان اثربخشی اقدامات صورت پذیرفته (تحقیق کمی و کیفی) در عرصه فرهنگی و پیشگیری از اعتیاد از سال ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۵.

۵- اولویت های پژوهش برای شناخت و بهبود نظام ارائه خدمات پیشگیرانه

- ۷۳- ارزشیابی برنامه پیشگیری مدرسه محور
- ۷۴- ارزشیابی کارکرد تیزرها و زیرنویس های تلویزیونی در پیشگیری از اعتیاد
- ۷۵- ارزشیابی کارکرد سازمان های دارای بودجه در پیشگیری از اعتیاد
- ۷۶- بررسی روش های حساس سازی و حمایت یابی برای فعال کردن جمعیت عمومی در پیشگیری از اعتیاد
- ۷۷- بررسی روش های متناسب سازی مداخلات پیشگیرانه مختلف برای هر اجتماع
- ۷۸- بررسی وضعیت کنونی نیروی انسانی سازمان ها برای پیشگیری از اعتیاد
- ۷۹- بررسی نیازهای آموزشی کارکنان پیشگیری از اعتیاد کشور
- ۸۰- بررسی میزان انگیزه و رضایت کارکنان پیشگیری از اعتیاد
- ۸۱- بررسی مشکلات سازمان های دولتی و نیازسنجی برای فعال سازی آنها
- ۸۲- بررسی توصیفی و تحلیل محتوایی و کیفی وضعیت انتشارات پیشگیری از اعتیاد در کشور (کتاب و بروشور)، مخاطبان آنها، و نحوه توزیع و بهره برداری در ده سال گذشته
- ۸۳- بررسی توصیفی عملکرد رسانه ها شامل مطبوعات، رادیو و تلویزیون و فضای مجازی در پیشگیری و درمان اعتیاد
- ۸۴- ارزشیابی کارکرد برنامه های "روز مبارزه با مواد مخدر"
- ۸۵- بررسی نقش سازمان های مردم نهاد در پیشگیری از اعتیاد
- ۸۶- بررسی مشکلات سازمان های مردم نهاد و نیازسنجی برای فعال سازی آنها در امر مبارزه.

- ۸۷- بررسی نقش روحانیون و مبلغان دینی در پیشگیری از اعتیاد.
- ۸۸- بررسی امکانات به کار گرفته شده در سازمان‌های مختلف برای خدمات پیشگیری از اعتیاد
- ۸۹- ارزشیابی برنامه های پیشگیری از اعتیاد در دانشگاه‌ها
- ۹۰- ارزشیابی نقش دفاتر فرهنگی و مشاوره دانشگاه‌ها در پیشگیری از اعتیاد
- ۹۱- بررسی نقش اعتیاد در دینامیک مشکلات اجتماعی کشور
- ۹۲- نیاز سنجی از دانشجویان مقطع کارشناسی در عرصه پیشگیری اولیه از اعتیاد.
- ۹۳- بررسی میزان اثر بخشی کارگاه های آموزشی ویژه جوانان جمعیت هلال احمر استان تهران.
- ۹۴- بررسی میزان اثربخشی اقدامات صورت پذیرفته (تحقیق کمی و کیفی) در عرصه درمان و حمایت‌های اجتماعی از سال ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۵.

۶- اولویت‌های پژوهش برای شناخت مداخلات مؤثر درمانی

- ۹۵- بررسی هزینه اثربخشی مداخلات غیردارویی در وابستگی به مواد محرک
- ۹۶- بررسی هزینه اثربخشی درمان‌های دارویی در وابستگی به مواد محرک
- ۹۷- بررسی هزینه اثربخشی مداخلات غیردارویی در پیشگیری از عود
- ۹۸- بررسی اثربخشی تننور اپیوم در اعتیاد به تریاک و هروئین
- ۹۹- بررسی عوامل مؤثر بر پایبندی معتادان به درمان و بررسی اثربخشی مداخلات برای بهبود پایبندی معتادان به درمان
- ۱۰۰- بررسی اثربخشی مداخلات درمانی در سایکوز ناشی از مواد محرک
- ۱۰۱- بررسی اثربخشی روش‌های اقامتی برای درمان اعتیاد به مواد محرک
- ۱۰۲- بررسی هزینه اثربخشی مداخلات غیردارویی به ویژه درمان شناختی رفتاری به عنوان مکمل در درمان‌های نگهدارنده
- ۱۰۳- بررسی هزینه اثربخشی روش‌های اقامتی برای درمان اعتیاد به مواد افیونی
- ۱۰۴- طراحی و بررسی اثربخشی مدیریت اقتضایی مناسب در امر مبارزه .
- ۱۰۵- بررسی هزینه اثربخشی مداخلات درمانی (در افراد وابسته به مواد افیونی و مواد محرک).
- ۱۰۶- بررسی اثربخشی مداخلات دارویی در درمان مسمومیت و بیش مصرف مواد محرک، بررسی اثربخشی مداخلات اجتماعی در درمان اعتیاد
- ۱۰۷- طراحی ابزارهای غربالگری و مداخلات درمانی کوتاه مصرف مواد
- ۱۰۸- بررسی اثربخشی مداخلات گروه‌های هم یاری در درمان اعتیاد
- ۱۰۹- مقایسه اثربخشی و هزینه اثربخشی سم زدایی به شیوه بستری، سرپایی و اقامتی در الگوهای مختلف اعتیاد
- ۱۱۰- بررسی اثربخشی مصاحبه انگیزشی در جلب همکاری معتادان
- ۱۱۱- بررسی اثربخشی مداخلات برای درمان سوء مصرف و اعتیاد به حشیش و ماری‌جوانا
- ۱۱۲- بررسی اثربخشی روش‌های سم زدایی تریاک

- ۱۱۳- بررسی اثربخشی و هزینه اثربخشی درمان نگهدارنده با متادون
- ۱۱۴- بررسی اثربخشی و هزینه اثربخشی درمان نگهدارنده با بوپرنورفین
- ۱۱۵- بررسی اثربخشی درمان‌های نگهدارنده در درمان وابستگی به تریاک
- ۱۱۶- بررسی اثربخشی نالترکسون در پیشگیری از عود وابستگان به تریاک
- ۱۱۷- بررسی اثربخشی نالترکسون در پیشگیری از عود وابستگان به هروئین با انگیزه و وضعیت اجتماعی مطلوب

- ۱۱۸- بررسی اثربخشی درمان‌های دارویی در سم زدایی و قطع مصرف متادون
- ۱۱۹- بررسی اثربخشی و هزینه اثربخشی مداخلات طب جایگزین همچون طب گیاهی، طب سوزنی در بازگیری از مواد مختلف

- ۱۲۰- بررسی اثربخشی و هزینه- اثربخشی تحریک مغناطیسی ترانس کرانیال و سایر مداخلات بیولوژیک در کاهش وسوسه مصرف مواد

- ۱۲۱- بررسی تأثیر مداخلات غیردارویی در هم ابتلایی وابستگی با اختلالات روانپزشکی
- ۱۲۲- بررسی نقش عوامل اجتماعی در عود مجدد و یا بهبود شاخصهای اجتماعی فرد
- ۱۲۳- بررسی اثربخشی مداخلات دارویی در درمان سندرم پرهیز نوزادی
- ۱۲۴- طراحی پروتکل و راهنمای درمان وابستگی به مواد افیونی در بارداری و نوزادان
- ۱۲۵- ارائه روش‌های درمانی جدید با تأکید بر کنترل ولع مصرف مواد، کاهش اثرات تقویتی مواد و ترمیم اختلالات شناختی ناشی از اعتیاد و بررسی اثربخشی آنها
- ۱۲۶- بررسی اثربخشی کاردرمانی بر درمان و بازتوانی اعتیاد
- ۱۲۷- طراحی و بررسی اثربخشی مدل‌های درمان و حمایت‌های اجتماعی با الگوهای بومی
- ۱۲۸- طراحی و بررسی اثربخشی مداخلات ترکیبی اعتقادی و سایر مداخلات درمانی
- ۱۲۹- طراحی مداخلات درمان و حمایت اجتماعی برای گروه‌های خاص معتادان شامل بی خانمان‌ها، زنان خیابانی، نوجوانان، زندانیان و بررسی اثربخشی آنها
- ۱۳۰- طراحی روشهای درمانی اعتیاد مبتنی بر علوم و فناوری‌های شناختی
- ۱۳۱- طراحی برنامه‌های پیشگیرانه برای کودکان و نوجوانان که تجربه مصرف مواد داشته‌اند.

۷- اولویت‌های پژوهش برای شناخت و بهبود نظام ارائه خدمات درمانی

- ۱۳۲- طراحی راهکارهای ارتقای بیمه برای پوشش خدمات اعتیاد و بررسی تأثیر حمایت بیمه ای در ماندگاری در درمان
- ۱۳۳- ارزشیابی اثر بخشی و کارآیی برنامه ادغام پیشگیری و درمان اعتیاد در نظام مراقبت‌های بهداشتی اولیه و میزان به کارگیری پروتکل وزارت بهداشت در فیلد
- ۱۳۴- راه اندازی نظام ثبت اطلاعات معتادان و درمان اعتیاد در کلیه مراکز درمان اعتیاد و زندان‌های سطح کشور
- ۱۳۵- تجزیه و تحلیل کشوری داده های ثبت اطلاعات موجود بیماران از مراکز درمانی

- ۱۳۶- ارزشیابی برنامه درمان نگهدارنده با متادون در مراکز درمانی کشور و بررسی میزان به کارگیری پروتکل درمان با متادون وزارت بهداشت در مراکز درمانی
- ۱۳۷- مطالعه نظام مند پژوهش‌های انجام شده بر گروه‌های خودیاری در درمان اعتیاد
- ۱۳۸- بررسی کارکرد خطوط تلفنی مشاوره اعتیاد
- ۱۳۹- سنجش نیازهای آموزشی درمانگران اعتیاد
- ۱۴۰- بررسی کارکرد مداخلات درمانی در زندان و میزان به کارگیری پروتکل‌های درمانی
- ۱۴۱- بررسی روش‌های نظارت مطلوب بر مراکز درمانی
- ۱۴۲- طراحی بسته‌های آموزشی برای ارتقای نگرش، دانش و مهارت درمان‌گران اعتیاد در درمان وابستگی به مواد افیونی و مواد محرک
- ۱۴۳- بررسی وضعیت موجود مداخلات اجتماعی در درمان معتادان (شامل دوره‌های حرفه‌آموزی)
- ۱۴۴- بررسی آثار پرداخت نقدی یارانه‌ها بر خانواده معتادان
- ۱۴۵- بررسی پیامدهای اجتماعی ورود تنتور اپیوم
- ۱۴۶- طراحی استانداردهای سطوح مختلف مراقبت در درمان اعتیاد (سرپایی، بستری و اقامتی)
- ۱۴۷- ارزشیابی اثربخشی و کارایی بخشی اجتماع درمان مدار
- ۱۴۸- ارزشیابی خدمات درمانی اعتیاد برای جانبازان
- ۱۴۹- محاسبه تعداد افراد تحت پوشش درمان و میزان و نوع خدمات دریافتی
- ۱۵۰- مطالعه حجم و ویژگی‌های تقاضای درمان، تمایل معتادان به انواع درمان و دلایل آنها
- ۱۵۱- شناسایی مسیر مراجعه معتادان برای درمان
- ۱۵۲- بررسی توزیع، وسعت و دسترسی به روش‌های مختلف درمان در کشور
- ۱۵۳- بررسی کیفیت ارائه خدمات درمانی، رعایت حقوق بیماران و رضایت مراجعان به تفکیک نوع مراکز درمانی
- ۱۵۴- ارزشیابی وضعیت خدمات بستری برای درمان اعتیاد
- ۱۵۵- ارزشیابی نقش درمانگران مختلف در درمان اعتیاد
- ۱۵۶- بررسی نگرش کارکنان درمانی در بخش دولتی و خصوصی به روش‌های مختلف درمان اعتیاد
- ۱۵۷- بررسی اثر دانش و نگرش درمانگران به درمان‌های نگهدارنده با آگونیسست در نتایج درمانی
- ۱۵۸- بررسی تاثیر قیمت و خلوص مواد بر تقاضای خدمات درمانی
- ۱۵۹- تعیین قیمت تمام شده مداخلات درمانی در کشور
- ۱۶۰- بررسی چگونگی روند تاثیر احاد جامعه با توجه به ایفای نقش آن نسبت به جمعیت بیش از سه درصدی معتادان در جهت کنترل اعتیاد
- ۱۶۱- بررسی موثرترین شیوه‌های حمایت اجتماعی برای معتادان و خانواده‌های آنها
- ۱۶۲- بررسی نقش کاردرمانی بر درمان و بازتوانی اعتیاد و آرایه الگوهای مناسب ایرانی

۱۶۳- بررسی میزان اثربخشی اقدامات صورت پذیرفته (تحقیق کمی و کیفی) در عرصه سازمان‌های مردم‌نهاد در زمینه های پیشگیری، درمان، کاهش آسیب در سطح استان از سال ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۵.

۸- اولویت‌های پژوهش برای شناخت مداخلات مؤثر کاهش زیان

- ۱۶۴- بررسی میزان اثربخشی روش‌های پیشگیری از مصرف تزریقی مواد
- ۱۶۵- بررسی قابلیت اجرایی و اثربخشی آزمایش‌های تصادفی مواد در رانندگان
- ۱۶۶- طراحی و بررسی اثربخشی آموزش‌های گروه‌های همسان در کاهش رفتارهای پرخطر در اجتماع و محیط‌های تادیبی
- ۱۶۷- بررسی میزان اثر بخشی و هزینه- اثربخشی برنامه ارائه سرنگ و سوزن
- ۱۶۸- طراحی و بررسی اثربخشی آموزش خانواده در کاهش زیان
- ۱۶۹- بررسی میزان اثربخشی و هزینه- اثربخشی مداخلات پیشگیری از بیش مصرفی و مرگ و میر ناشی از مواد
- ۱۷۰- ارائه الگوهای بومی کاهش آسیب و بررسی اثربخشی آنها
- ۱۷۱- بررسی برنامه‌ها و مدل‌های موفق توانمند سازی سمن‌های درمانی، پیشگیری و حمایتی
- ۱۷۲- بررسی الزامات و چالش‌های کلیدی توسعه پایدار آموزش در فرآیند پیشرفت و امنیت شغلی معنادان بهبود یافته با رویکرد اجتماعی و حفظ محیط زیست
- ۱۷۳- بررسی وضعیت و شناسایی راهکارهای ساماندهی و بهبود اشتغال جامعه هدف در معنادان بهبود یافته و خانواده‌های آسیب دیده از اعتیاد در برنامه ششم توسعه
- ۱۷۴- بررسی نقش عوامل و ساختارهای اجتماعی در مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی
- ۱۷۵- بررسی چگونگی مشارکت عمومی با مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی و راه‌های ارتقاء آن
- ۱۷۶- بررسی الگوهای مختلف کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی و آرایه الگوهای بومی
- ۱۷۷- بررسی رویکردهای جامعه محور در مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی سوء مصرف مواد

۹- اولویت‌های پژوهش برای شناخت و بهبود نظام ارائه خدمات کاهش زیان

- ۱۷۸- بررسی وسعت و کیفیت خدمات کاهش زیان در زندانها
- ۱۷۹- ارزشیابی تأثیر وجود درمان نگهدارنده با متادون و تجویز متادون (غیرنگهدارنده) در مراکز کاهش زیان
- ۱۸۰- ارزشیابی عملکرد و هزینه اثربخشی مراکز کاهش زیان (شامل مراکز سیار)
- ۱۸۱- ارزشیابی عملکرد و هزینه اثربخشی کلینیک‌های مثلی

- ۱۸۲- بررسی توزیع، وسعت و دسترسی به روش‌های مختلف کاهش زیان در کشور
- ۱۸۳- بهبود نظام ثبت اطلاعات خدمات کاهش زیان
- ۱۸۴- ارزشیابی کارکرد گروه‌های هم‌یاری و سایر سازمان‌های مردم‌نهاد و اجتماع محور در کاهش زیان
- ۱۸۵- مستندسازی تجربه مراکز کاهش زیان ایران
- ۱۸۶- تعیین قیمت تمام شده مداخلات کاهش آسیب در کشور

۱۰- اولویت‌های پژوهش در امر مقابله با عرضه

- ۱۸۷- آسیب‌شناسی تدابیر و اقدامات عملیاتی و اطلاعاتی در ضربه زدن به باند های قاچاق مواد مخدر، روانگردان و پیش‌سازها
- ۱۸۸- بررسی تاثیر اقدامات مرزی در جلوگیری از قاچاق مواد مخدر، روانگردان و پیش‌سازها
- ۱۸۹- آینده پژوهی وضعیت قاچاق مواد مخدر، روانگردان و پیش‌سازها
- ۱۹۰- بررسی میزان کارآمدی عملکرد حوزه مقابله با مواد مخدر و روانگردان و پیش‌سازها به تفکیک سازمان‌ها
- ۱۹۱- بررسی عوامل روانی اجتماعی گرایش به قاچاق و توزیع مواد مخدر، روانگردان و پیش‌سازها به تفکیک نواحی مرزی و داخلی
- ۱۹۲- طراحی، اجرای آزمایشی و بررسی اثربخشی مدل‌های مشارکت مردمی برای کاهش عرضه در کشور
- ۱۹۳- بررسی حجم و سایر ویژگی‌های گردش مالی و سود تجارت مواد در سطح خرد و کلان
- ۱۹۴- بررسی خلأها و ضعف‌های ساختار تشکیلاتی دستگاه‌های مسئول و عضو ستاد در حوزه کاهش عرضه و ارائه پیشنهاد‌های اصلاحی
- ۱۹۵- بررسی نقاط قوت و ضعف وضعیت ایستگاه‌های بازرسی از دیدگاه افراد دخیل در فرآیند جاسازی و انتقال مواد مخدر، روانگردان و پیش‌سازها
- ۱۹۶- بررسی اثربخشی انواع راهکارها و فناوری‌های مقابله با ورود مواد مخدر به زندانها در سطح کشور
- ۱۹۷- بررسی نقش ایست و بازرسی های مصوب و غیرمصوب در کشف مواد مخدر، روانگردان و پیش‌سازها
- ۱۹۸- بررسی ساختار و مسیر انتقال مواد مخدر، روانگردان و پیش‌سازها در کشور و به تفکیک شبکه های حمل و نقل
- ۱۹۹- ارزیابی و پایش مدیریت عملکرد برنامه توسعه پنجم در حوزه کاهش عرضه
- ۲۰۰- بررسی حجم، روش‌ها و سایر ویژگی‌های پولشویی ناشی از تجارت مواد مخدر و روان گردان ها در سطح کشور
- ۲۰۱- بررسی نقش اتباع بیگانه در قاچاق مواد مخدر، روانگردان و پیش‌سازها از/به/در کشور
- ۲۰۲- ارزیابی کارکرد دستگاه‌های پیشرفته موجود ردياب مواد
- ۲۰۳- بررسی راه‌های تقویت نظام ثبت اطلاعات مبارزه با عرضه
- ۲۰۴- بررسی روش‌های کنترل محموله های پستی در جهت کشف مواد مخدر، روانگردان و پیش‌سازها

- ۲۰۵- شناسائی مناطق کشت غیرقانونی مواد با بهره گیری از روش‌های نوین
- ۲۰۶- بررسی میزان اثر بخشی اجرای طرح های پاکسازی و برخورد با خرده فروشان مواد مخدر در کشور
- ۲۰۷- بررسی میزان اثربخشی اقدامات صورت پذیرفته (تحقیق کمی و کیفی) مقابله با عرضه مواد در سطح استان از سال ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۵ (در خصوص روندکشیفات به صورت اطلاعاتی یا اتفاقی، برخورد با خرده فروشان، جمع‌آوری متجاهرین، دستگیری‌ها، پاکسازی مناطق آلوده، مجازات‌های زندان، اعدام، شلاق، مصادره اموال، مرخصی و رای باز زندانیان مواد مخدر و ...)

۱۱- اولویت‌های پژوهش در مسائل حقوقی و قضائی

- ۲۰۸- بررسی تأثیر مواد ۱۵ و ۱۶ قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر، بر درمان معتادان و پیش آگهی اعتیاد
- ۲۰۹- بررسی خلاء های قانونی برای مبارزه با مواد مخدر، روانگردان و پیش سازها
- ۲۱۰- پایش و ارزشیابی اجرای مواد ۱۵ و ۱۶ قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر، بر درمان کوتاه مدت و درازمدت معتادان و کاهش زیان (آسیب)
- ۲۱۱- تاثیر مجازات‌های پیش بینی شده در قانون در بازدارندگی از ارتکاب جرائم مواد مخدر، روانگردان و پیش سازها
- ۲۱۲- طراحی، اجرای آزمایشی و بررسی هزینه اثر بخشی درمان دادگاه مدار
- ۲۱۳- تاثیر تعیین کننده های اجتماعی مانند فقر و بیکاری در ارتکاب قاچاق مواد مخدر، روانگردان و پیش سازها بویژه در شرق کشور
- ۲۱۴- تاثیر قطعیت و فوریت اجرای مجازات در بازدارندگی و عدم تکرار جرائم
- ۲۱۵- بررسی شیوه های شناسائی درآمدهای حاصل از قاچاق مواد مخدر، روانگردان و پیش سازها و روش‌های پولشویی آنها
- ۲۱۶- بررسی تاثیر پولشویی ناشی از قاچاق مواد مخدر، روانگردان و پیش سازها بر اقتصاد کشور
- ۲۱۷- بررسی محدودیت های قانونی بر حقوق اجتماعی معتادان
- ۲۱۸- بررسی تاثیر جرم انگاری یا جرم زدایی در کنترل مصرف مواد
- ۲۱۹- مطالعه تطبیقی نحوه اعطای عفو و تخفیف به مجرمین مواد در کشورهای موفق در کاهش جرایم مواد مخدر و تاثیر آنها در صورت به کارگیری در ایران
- ۲۲۰- بررسی ارتباط میان اعتیاد و ارتکاب جرم

۱۲- اولویت‌های پژوهش در امر مدیریت و پژوهش اعتیاد کشور

- ۲۲۱- بررسی روش‌های تامین منابع مالی، نظام بودجه ریزی، تخصیص اعتبار و هزینه کرد بودجه در سازمانهای مختلف در امر پیشگیری از اعتیاد در پنج سال گذشته
- ۲۲۲- راه اندازی بانک اطلاعات پژوهش‌های اعتیاد کشور

- ۲۲۳- طراحی نظام ثبت اطلاعات بودجه تخصیص داده شده و هزینه شده اقدامات همه جانبه برای کنترل مواد و پیش سازها
- ۲۲۴- مستندسازی وضعیت مدیریت پیشگیری و ارزشیابی ساختارهای اداری و اجرایی موجود و بررسی مشکلات نظام مدیریت پیشگیری کشور
- ۲۲۵- طراحی الگوی توزیع موثر اعتبارات ستاد مبارزه با مواد مخدر
- ۲۲۶- بررسی روش‌های تامین منابع مالی، نظام بودجه ریزی، تخصیص اعتبار و هزینه کرد بودجه در سازمان‌های مختلف در امر درمان و کاهش زیان در پنج سال گذشته
- ۲۲۷- مستندسازی وضعیت مدیریت درمان و کاهش زیان و ارزشیابی ساختارهای اداری و اجرایی موجود و بررسی مشکلات نظام مدیریت درمان اعتیاد کشور
- ۲۲۸- بررسی دلایل کمبود پژوهش در زمینه پیشگیری
- ۲۲۹- بررسی دلایل کمبود پژوهش در حوزه علوم اجتماعی و اقتصادی مواد مخدر
- ۲۳۰- مطالعه تطبیقی در باره روش‌های جلب مشارکت اجتماعی و فعال سازی سازمان‌های مردم نهاد و اجتماع محور در کنترل اعتیاد
- ۲۳۱- مطالعه تطبیقی در باره نقش نهادهای عمومی، دولتی و خصوصی، در کنترل اعتیاد
- ۲۳۲- بررسی راه‌های اجتماعی شدن امر مبارزه

مدیرکل دفتر تحقیقات و آموزش

ستاد مبارزه با مواد مخدر ریاست جمهوری

بهار ۱۳۹۶
